

HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

kombinovaného studia oboru Management vzdělávání

POSUDEK OPONENTA

Autor diplomové práce: Zbyněk Jícha	Oponent diplomové práce: PhDr. Jan Voda, Ph.D.
Název diplomové práce: VZDĚLÁVÁNÍ ŘEDITELE ŠKOLY - KOMPARACE ČESKÉ REPUBLIKY S BAVORSKEM A SEVERNÍM PORÝNÍM – VESTFÁLSKEM	

Indikátory kvality závěrečné práce		1 - rozhodně ano	2 – spíše ano	3 – spíše ne	4 - rozhodně ne
Znak					
Označte X , zda předložená práce obsahuje níže uvedené znaky. <i>Pokud nebudou obsaženy klíčové znaky A1, A3, E1, práce by neměla být doporučena k obhajobě.</i>					
A	Klíčové znaky; úvodní část				
A1	Zřetelné vymezení do oblastí studovaného oboru. (Kterých řídicích funkcí se to týká? Kterých oblastí manažerské práce?)	X			
A2	Závěrečná práce je přesahuje hranice jedné konkrétní školy či pracoviště. Jde o objektivní analýzu z oblasti řízení ve školství, nikoli o popis subjektivní zkušenosti autora	X			
A3	Jasná a zřetelná formulace tématu a cíle práce. (Co má být ověřeno, zjištěno, čeho má být dosaženo, co nového chce autor zjistit?) Charakteristika cíle			X	
B	Dosavadní řešení problému				
B1	Práce obsahuje přehled názorů vztahujících se k danému tématu na základě studia odborné literatury			X	
B2	Jsou uvedeny odkazy na českou i zahraniční odbornou literaturu.	X			
B3	Je zřetelné, kde jde o autorský text a kde o kompilaci; kompilace má hodnotící nadhled, nejde o mechanické výpisky z literatury.		X		
C	Výzkumná část				
C1	Výzkumná část se vztahuje k tématu a cíli práce.		X		
C2	Stanovení výzkumného problému. Správná formulace hypotéz (pokud typ výzkumného problému umožňuje hypotézy formulovat).			X	
C3	Byly použity vhodné výzkumné metody a nástroje.			X	
D	Analytická část				
D1	Je provedena kvalitní analýza získaných faktů a údajů.			X	
D2	Interpretace zjištěných výsledků je dostatečně analytická, nejde jen o komentované vyjádření číselných údajů.			X	
D3	Interpretace výzkumu umožňuje zpracování závěrů, doporučení, výstupů práce.			X	
E	Závěry. Přínos pro studovaný obor				
E1	Formulace dosaženo stanoveného cíle práce (viz A3). (Závěr práce není redukován jen na výsledky a interpretaci výzkumu, na potvrzení či vyvrácení hypotéz.)		X		
E2	Výstupem práce je materiál využitelný pro řízení školství či rozvoj studovaného oboru		X		
E3	Práce obsahuje adresné vyjádření, kde a jak ji lze využít.		X		
E4	Výstup práce je obecně využitelný pro oblast řízení ve školství – management vzdělávání. Jde skutečně o odborně fundovaný materiál vedoucí k rozvoji studovaného oboru, teorie či určitého úseku řízení školy či školství.			X	
F	Prezentace (formální úroveň práce)				
F1	Úplnost obligátních náležitostí – jazyková úroveň, dodržení formálních náležitostí a struktury (titulní list, čestné prohlášení, resumé, klíčová slova, obsah), grafická a typografická úroveň práce.	X			
F2	Dodržení stanoveného rozsahu			X	
F3	Bibliografie dle platné normy.	X			

Klady práce:

- Práce, ve kterých autor využije své jazykové znalosti a zprostředkuje čtenářům originální cizojazyčné dokumenty, jsou vždy velmi vítané.
- Cenná je kapitola 5, ve které autor uvádí informace o profesi ředitele školy v Bavorsku, popisuje právní rámec pro řízení škol, původní a nový kvalifikační model a vyjmenovává instituce dalšího vzdělávání ředitelů. Obdobně je rozpracována situace v Severním Porýní – Vestfálsku.

Nedostatky práce:

(Nedostatky práce korespondují s absencí požadovaných znaků; konkretizujte pro text práce.)

- Ústřední otázka uvedená v abstraktu „*Lze u ředitelů škol v odlišných zemích Evropy provést komparaci v získávání kvalifikačního vzdělávání a možnostech průběžného vzdělávání?*“ (s. 5) je položena nevhodně. Odpověď je zřejmá, aniž by bylo nutné dělat výzkum a psát práci – ANO, zcela jistě je možné takovou komparaci zpracovat. Jedná se o velmi neobratnou formulaci. Autor si měl spíše postavit problém tak, aby byl zaměřen na přínosy, které z takového srovnání vyplývají.
- V Úvodu na s. 9 však autor náhle mění dikci svého tázání, otázka nyní zní: „*Jsou ředitelé škol v odlišných zemích Evropy vzájemně srovnatelní v oblasti přípravy na výkon funkce a dalšího vzdělávání?*“ I zde je odpověď nabíledni – NEJSOU, každý stát má svébytný vzdělávací systém, srovnatelnost jejich kvalifikací ve smyslu nostrifikace, tedy přenosu kvalifikace ředitelů z jednoho vzdělávacího systému do druhého je velmi omezená. Jak vidno, obě otázky trpí uzavřeností – jako výzkumný problém není vhodné pokládat otázky „ano-ne“, ale tázat se po souvislostech, příčinách, vlastnostech apod.
- Konečně na s. 10 se propracováváme k cíli formulovanému takto: „*zmapovat možnosti kvalifikačního vzdělávání a průběžného vzdělávání ředitelů základních škol v České republice a SRN.*“ Zde bych autorovi doporučil, aby si téma více problematizoval. Jenom deskriptivní výzkum mi přijde vhodný pro bakalářskou práci, od diplomantů se však očekává hlubší analýza. Čili „zmapovat“ hodnotím jako málo ambiciózní.
- Výklad pojmů (kap. 2) se opírá výhradně o české zdroje, dokonce o českou právní normu. To je nevhodné vzhledem k tomu, že nelze hodnotit zahraniční systémy podle domácích kritérií. Autor měl použít např. slovníková hesla z International Encyclopedia of Education. Obdobně autor vymezuje další vzdělávání odkazem na vyhlášku 317/2005 Sb. (s. 20 a násl.), avšak zcela zde chybí analýza situace v Německu. Autor pouze zmiňuje v jediné větě, že „*V SRN se v zákonech hovoří o povinnosti učitelů v oblasti „Fortbildung“, tedy průběžného dalšího vzdělávání, ale nerozlišují se druhy.*“ (s. 20) Nebo např. v kap. 3.4, kde autor popisuje fáze kariéry ředitele, opět čerpá výhradně z českých zdrojů (Pol, 2007; též příloha 3).
- Program LLP studijních návštěv (SVES), zmiňovaný na s. 18 byl v roce 2014 ukončen.
- Historický exkurz v kap. 4.2.2 mi přijde bezúčelný vzhledem k cíli práce.
- Kapitola 6 označená jako „*Souhrnná komparace*“, s rozsahem textu 1 strana, nemůže pojmut celou problematiku. Hodnotné je ale schéma na s. 76 této kapitoly. Kdyby tuto kapitolu autor více rozpracoval a již se nepouštěl do výzkumné části (dotazníkové

šetření, rozhovory s řediteli), naplnilo by to požadovaný rozsah a práce by si uchovala soudržný charakter teoretické studie. Méně (ale do větší hloubky a detailu) by bylo více.

- Výzkumná část, jak ji autor pojednává v kapitole 7 a 8 otevírá zcela nové otázky, na jejichž solidní analýzu už v práci není prostor. Proto se autor prakticky omezuje na komentáře k jednotlivým grafům, jejich význam však zůstává převážně bez interpretace.
- Výrok „*všichni ředitelé, vyjma ředitelů v České republice*“ (s. 96) vlastně znamená „ředitelé ze SRN“.
- Opravdu nerozumím, proč se najednou v závěru práce autor zmiňuje o Skotsku (s. 96, 2. odstavec).
- Návrhy na s. 97 nejsou dostatečně podepřeny výzkumem, v této podobě se jedná o subjektivní úsudek autora na základě inspirací Německem.

Hodnocení práce: 3 - dobře

Doporučení a otázky pro obhajobu:

1. Zamyslete se nad situací popisovanou na s. 48: pokud učitel v Německu uvažuje o kariérním postupu, musí mít schválení od ředitele školy. Co když jeho souhlas nezíská? Jsou nějaká objektivní pravidla pro vyslovení souhlasu? A existuje nějaká možnost odvolání proti nesouhlasu?
2. Co si představujete pod pojmem „dostatečně“ v otázce č. 1: „*Myslíte si, že využíváte dostatečně nabídek dalšího vzdělávání?*“ (s. 91). Proč je obtížné takto položenou otázku vyhodnotit? Jak byste ji formuloval nyní, s odstupem, lépe?

V Říčanech dne 25. 4. 2014

PhDr. Jan Voda, Ph.D.